

Beslutsinstans	Miljö- och byggnadsnämnden, Lidköpings kommun
Datum och tid	tisdagen den 16 juni 2026, klockan 09:10 till 12:19. Ajournering: 09:38-09:51, 10:00-10:05, 10:10-10:18 och 10:39-10:55
Plats	Nicolairummet
Beslutande	
Ledamöter	Camilla Lundgren (S) Carl Rudbeck (M) §§ 68-81, 84 Johan Svensson (L) Jonas Larsson (C) §§ 68-73, 75-84 Jörgen Blomqvist (SD)
Tjänstgörande ersättare	Bert Löfgren (S) ersätter Camilla Pedersen (S) Joel Lilljebjörn (MP) ersätter Björn Gustavsson (V) Lena Johansson (SD) ersätter Christian Poucette (M) Marie-Louise Lindlöf (S) ersätter Olof Gustafsson (S) Leif Andersson (C) ersätter Torben Persson (S) Peter Lager (KD) ersätter Mikael Kaufmann (KD)
Övriga närvarande	
Ersättare	-
Sekreterare	Kerstin Andersson
Övriga	Urban Olsson, chef Sektor samhälle Annette Svensson, områdeschef Stab och utveckling Malin Bengtsson, områdeschef Miljö och bygg Eric Alnemar, planarkitekt, §§ 68-72 Anders Hansson, bygglovshandläggare, § 78 Raghad Azar, bygglovshandläggare, § 77 Emma Kihlén, byggnadsinspektör, § 76 Jesper Svensson, utvecklingsledare, § 81
Justering	Protokollet signeras digitalt. Elektroniska underskrifter redovisas på sista sidan av protokollet samt noteras på respektive sida.
Justerade paragrafer	§§ 68-72, 74-84
Ordförande	Camilla Lundgren

Justerare	Johan Svensson
Tillkännagivande	Justeringen tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.
Publiceringsperiod	2026-06-18 – 2026-07-10
Protokollets förvaringsplats	Digitalt, Stadshuset, Lidköpings kommun

Ärendelista

Paragraf	Ärende	Diarienummer	Sida
	Upprop		
	Anmälan av eventuellt jäv		
	Val av justerare		
§ 68	Godkännande av dagordning		4
§ 69	Planuppdrag, planbesked och samråd gällande ändring av detaljplan för Papegojan 50	MBN 2026/40	5 - 6
§ 70	Planuppdrag, planbesked och samråd gällande upphävande av avstyckningsplan för Såtenäs villastad, Tun	MBN 2026/37	7 - 8
§ 71	Antagande gällande ändring av detaljplan för kvarteret Lagern	MBN 2025/32	9 - 12
§ 72	Avslutande av planarbete gällande ändring av detaljplan för Vinninga samhälle	MBN 2023/137	13 - 14
§ 74	Anmälan om förändring i verksamhet	LIMBN-2026-52	15 - 19
§ 75	Otterstads-eke 1:54 – rättelse av beslut gällande villkor i beslut om strandskyddsdispens i efterhand	LIMBN-2024-1827	20 - 21
§ 76	Kilja 3:5 - Tillsyn gällande förvanskning av byggnad och olovlig rivning	LIMBN-2026-519	22 - 25
§ 77	Kilja 3:5 - Ansökan om rivningslov för rivning av bostadshus, ladugård och uthus	LIMBN-2026-198	26 - 29
§ 78	Sannorna 5:1 - Ansökan om bygglov för nybyggnad av badanläggning	LIMBN-2026-723	30 - 33
§ 79	Redovisning av Länsstyrelsens tillsyn av Tillstånd i Samverkan (TIS)		34
§ 80	SKR Kompassen utbildning för förtroendevalda		35
§ 81	Löpande Insikt 2025 – uppföljning av kommunens service (NKI)		36
§ 82	Anmälda delegationsbeslut 2026	MBN 2026/12	37
§ 83	Anmälningar		38
§ 84	Övrigt		39

§ 68

Godkännande av dagordning

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna dagordningen för dagens sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden har att godkänna dagordningen för dagens sammanträde.

Beslutsunderlag

Kallelse miljö- och byggnadsnämnden 2026-06-16

Beslutet ska skickas till

-

Planuppdrag, planbesked och samråd gällande ändring av detaljplan för Papegojan 50

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ge chefen för Sektor samhälle i uppdrag att inleda planarbete för Papegojan 50, Hamngatan, Lidköpings kommun.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna ändringen av detaljplanen för samråd.
3. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ändringen av detaljplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Sammanfattning av ärendet

Fastighetsägaren inkom i maj 2024 med en ansökan om ändring av detaljplanen som gäller på småhusfastigheten Papegojan 50, med adress Hamngatan 31. Syftet var att möjliggöra planerade om- och tillbyggnader av huvudbyggnaden samt nybyggnad av en komplementbyggnad.

I stället för att gå vidare med planbeskedsansökan gjordes en ansökan om bygglov för det aktuella ärendet. I april 2026 avgjordes bygglovsärendet där miljö- och byggnadsnämnden beviljade lov för åtgärder på huvudbyggnaden men meddelade avslag på ansökan om nybyggnad av en komplementbyggnad, med motivet att gällande plan föreskriver att marken i fråga inte får förses med byggnad.

Avslaget på bygglovsansökan angående uppförande av komplementbyggnaden har åter aktualiserat frågan om en planändring. Bedömningen är att ärendet går i linje med Stadsutvecklingsplanen, att det inte äventyrar befintliga natur- eller kulturvärden och inte anses påverka stadsbilden negativt.

Ärendet bedöms lämpligt att pröva som en ändring av befintlig detaljplan (Kvarteret Papegojan, del av, 1983). Frågor som särskilt behöver utredas i planarbetet innefattar bland annat geoteknik, servitut samt natur- och kulturvärden. Slutsatsen är att ärendet, trots att nyttan är enskild, är av ringa omfattning och anses gå i linje med gällande styrdokument. Utifrån kommunens planprioritering bedöms arbetet med detaljplanen kunna starta under andra kvartalet 2026 samt nå ett antagande under senare delen av 2026 eller i början av 2027.

Kostnaden för planbeskedet är 13 616 kronor. Planbeskedet gäller fem år från beslutsdatum. Ett planavtal ska tecknas med sökande.

Samrådshandlingar för en ändring har upprättats där ändringarna begränsats till den enskilda fastigheten Papegojan 50. Prickmark har tagits bort för att möjliggöra den nya

komplementbyggnaden samtidigt som befintlig bebyggelse bekräftas för att skapa ett så kallat planenligt utgångsläge. I övrigt bekräftas rådande reglering avseende höjder med mera.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om planuppdrag, planbesked och samråd. Ändring av detaljplan för Papegojan 50

Ansökan om ändring av befintlig detaljplan för Papegojan 50

Ritningsunderlag avseende ändring av detaljplan för Papegojan 50

Orienteringskarta. Samråd. Ändring av detaljplan för Papegojan 50

Plankarta. Samråd. Ändring av detaljplan för Papegojan 50

Planbeskrivning. Samråd. Ändring av detaljplan för Papegojan 50

Fastighetsförteckning. Samråd. Ändring av detaljplan för Papegojan 50

Undersökning om betydande miljöpåverkan. Samråd. Ändring av detaljplan för Papegojan 50

Beslutet ska skickas till

Erik Hallberg, Område tillväxt

Sökande Zlatko Kavalic

Planuppdrag, planbesked och samråd gällande upphävande av avstyckningsplan för Såtenäs villastad, Tun

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ge chefen för Sektor samhälle i uppdrag att inleda planarbete i syfte att upphäva avstyckningsplan för del av Såtenäs villastad, Tun.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna upphävande av avstyckningsplan för Såtenäs villastad för samråd.
3. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att upphävandet av avstyckningsplanen för Såtenäs villastad inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Sammanfattning av ärendet

Fortifikationsverket har lämnat i en ansökan om planbesked för att upphäva rubricerad avstyckningsplan eftersom den inte längre är aktuell.

De tidigare arbetarbostäderna i Såtenäs villastad vid Skaraborgs flygflottilj (F7) uppfördes under andra världskriget vid flottiljens uppbyggnad (1940–1942). Från 1970-talet avvecklades området succesivt för att sedan rivas helt. Idag står bara ett bostadshus bevarat som ett upplevelsemuseum kopplat till F7 Gårds- och flottiljmuseum. För området gäller en avstyckningsplan som nu avses upphävas.

Såtenäs villastad är lokaliserat strax norr om Tuns tätort och sydost om Skaraborgs flygflottilj (F7). Avstyckningsplanen omfattar ett område om cirka 23 hektar där fastigheterna Såtenäs flygfält 1:1 och Svenstorp 1:3 ingår. Den ursprungliga fastigheten Svenstorp 2:1 har sedermera uppgått i Såtenäs flygfält 1:1. Svenstorp 1:3 är i privat ägo.

Sektor samhälle bedömer det lämpligt att pröva upphävandet genom planläggning. Kostnad för planbeskedet är 13 616 kr och är giltigt i fem år efter beslut. Planavtal ska tecknas med sökande för kostnader relaterade till upphävandet av avstyckningsplanen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om planuppdrag, planbesked och samråd. Upphävande av avstyckningsplan för Såtenäs villastad, Tun.

Planbeskrivning. Samråd. Upphävande av avstyckningsplan för Såtenäs villastad, Tun.

Upphävandekarta. Samråd. Upphävande av avstyckningsplan för Såtenäs villastad, Tun.

Orienteringskarta Såtenäs villastad, Tun

Ansökan om ändring av detaljplan Såtenäs flygplats 1:1, upphävande av avstyckningsplan

Förslag till avstyckningsplan

Beslutet ska skickas till

Fortifikationsverket

Antagande gällande ändring av detaljplan för kvarteret Lagern

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att återremittera detaljplanen för ett nytt granskningsförfarande i syfte att få med Servicenämndens yttrande i underlaget samt att revidera detaljplanen genom att ta bort följande planbestämmelser gällande Rudenschöldskolans idrottshall ur plankartan:

- r1 – Byggnad får inte rivas
- k1 – Byggnadens form med fasadindelning och fönstersättning ska bibehållas
- k7 – Byggnadens putsade ytor ska bibehållas
- k8 – Byggnadens takfall ska bibehållas

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden gav den 12 maj 2025 i uppdrag åt chef Sektor samhälle att inleda planarbete för ändring av detaljplanen för kvarteret Lagern. Planändringen syftar till att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig utveckling av kvarteret Lagern genom att möjliggöra byggnation av en fullmåttsidrottshall och en ny skolbyggnad med optimerad placering inom kvarteret. Planändringen ska säkerställa att kulturhistoriska värden värnas genom att införa rivningsförbud och varsamhetsbestämmelser.

Detaljplanen har varit utsänd för samråd mellan den 29 januari och den 20 februari samt för granskning från den 27 april till den 12 maj 2026. Inkomna synpunkter har arbetats in i planhandlingen och finns sammanfattade i ett granskningsutlåtande som bifogas planhandlingen.

Planändringen hanterar också befintlig planstridighet genom översyn av gällande utfartsförbud längs Esplanaden och Rudenschöldsgatan, så att planen överensstämmer med dagens behov av angöring och tillgänglighet till fastigheten.

Genomförandet av planen bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan varför någon miljökonsekvensbeskrivning enligt 4 kap. 34§ PBL inte bedöms vara nödvändig. Länsstyrelsen meddelar 2025-08-18 genom yttrande i undersökningssamråd att de gör samma bedömning (Dnr. 26684–2025).

Förslag till beslut på sammanträdet (yrkande)

Camilla Lundgren (S) yrkar att nämnden beslutar att återremittera detaljplanen för ett nytt granskningsförfarande i syfte att få med Sektor service yttrande i underlaget samt att revidera

detaljplanen genom att ta bort följande planbestämmelser gällande Rudenschöldskolans idrottshall ur plankartan:

- r1 – Byggnad får inte rivas
- k1 – Byggnadens form med fasadindelning och fönstersättning ska bibehållas
- k7 – Byggnadens putsade ytor ska bibehållas
- k8 – Byggnadens takfall ska bibehållas

Carl Rudbeck (M) yrkar på att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Peter Lager (KD) yrkar på tillägget att nämnden beslutar att en oberoende utredning av teknisk standard och ekonomi för underhåll och drift av byggnaden görs, inklusive kostnadsunderlag för rivning.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden bifaller Camilla Lundgrens förslag.

Omröstning begärs

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner följande beslutsgång:

1. Förvaltningens förslag ställs mot Camilla Lundgrens förslag.
2. Peter Lagers tilläggsyrkande ställs mot avslag.

Huvudomröstning – förvaltningens förslag mot Camilla Lundgrens förslag

Ja-röst för förvaltningens förslag.

Nej-röst för Camilla Lundgrens förslag.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med Camilla Lundgrens förslag.

Omröstning – Peter Lagers tilläggsyrkande

Ja-röst för bifall till Peter Lagers tilläggsyrkande.

Nej-röst för avslag på Peter Lagers tilläggsyrkande.

Ordföranden finner att nämnden avslår Peter Lagers tilläggsyrkande.

Omröstningsresultat

Huvudomröstning – förvaltningens förslag mot Camilla Lundgrens förslag

Med 5 ja-röster för förvaltningens förslag mot 6 nej-röster för Camilla Lundgrens förslag beslutar Miljö- och byggnadsnämnden att bifalla Camilla Lundgrens förslag.

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja-röst	Nej-röst	Avstår
Camilla Lundgren (S)		X	
Carl Rudbeck (M)	X		
Johan Svensson (L)	X		
Jonas Larsson (C)		X	
Jörgen Blomqvist (SD)	X		
Bert Löfgren (S)		X	
Joel Lilljebjörn (MP)		X	
Lena Johansson (SD)	X		
Marie-Louise Lindlöf (S)		X	
Leif Andersson (C)		X	
Peter Lager (KD)	X		
Summa	5	6	

Omröstning – Peter Lagers tilläggsyrkande

Med 5 ja-röster för Peter Lagers tilläggsyrkande mot 6 nej-röster för avslag av tilläggsyrkandet beslutar Miljö- och byggnadsnämnden att avslå tilläggsyrkandet.

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja-röst	Nej-röst	Avstår
Camilla Lundgren (S)		X	
Carl Rudbeck (M)	X		
Johan Svensson (L)	X		
Jonas Larsson (C)		X	
Jörgen Blomqvist (SD)	X		
Bert Löfgren (S)		X	

Joel Lilljebjörn (MP)		X	
Lena Johansson (SD)	X		
Marie-Louise Lindlöf (S)		X	
Leif Andersson (C)		X	
Peter Lager (KD)	X		
Summa	5	6	

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Ändring av detaljplan för kvarteret Lagern, Lidköpings kommun (Esplanaden/Silversköldsgatan), beslut om antagande

Orienteringskarta

Planbeskrivning, Antagande, ändring av detaljplan för kvarteret Lagern

Plankarta, Antagande, ändring av detaljplan för kvarteret Lagern

Granskningsutlåtande

Antikvariskt planunderlag, Rudenschöldskolan, Lidköping, Gymnastiksal. Kulturbyggnadsbyrån i Sverige AB (2025)

Förenklad riskbedömning. Västsvenska miljökonsult AB (2026)

Beslutet ska skickas till

Sektor service

Lidköping Miljö och Teknik AB

Avslutande av planarbete gällande ändring av detaljplan för Vinninga samhälle

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avsluta planarbetet för ändring av detaljplan för Vinninga samhälle.

Sammanfattning av ärendet

Planändringen avsåg detaljplanen för Vinninga samhälle Säware 26:1 och 8:10, nr 7017. Planområdet låg i den sydöstra delen av Vinninga samhälle, söder om väg 2608 och väster om väg 2611. Området omfattade cirka 9,5 hektar.

Syftet med ändringen var att tillgodose ett ökat behov av nya bostäder inom existerande bostadsområden. Syftet var också att modernisera den gällande detaljplanen samt hantera planstridigheter. Ändringen av detaljplanen skulle även bevara karaktären hos de kedjehus som låg utmed Kattfotsvägen.

Efter att miljö- och byggnadsnämnden fattat beslut om att anta ändringen av detaljplanen beslutade Länsstyrelsen att pröva kommunens antagandebeslut. Länsstyrelsen kan inte utesluta att bebyggelse eller byggnadsverk inom planområdet kan bli olämpliga med hänsyn till människors hälsa och säkerhet, avseende skredrisk. I samband med denna prövning har kompletterande geotekniska utredningar genomförts.

De geotekniska undersökningar som genomförts visar att marken innehåller kvicklera med mycket hög sensitivitet och att stabilitetskraven enligt gällande riktlinjer inte uppfylls. Utförda stabilitetsberäkningar visar säkerhetsfaktorer betydligt under kravnivå samt att ett potentiellt bakåtgripande skred kan nå in i det planerade bebyggelseområdet. Mot bakgrund av de identifierade riskerna och de stora tekniska och ekonomiska konsekvenserna bedöms fortsatt planarbete inte vara motiverat. Planarbetet föreslås därför avslutas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om avslutande av planarbete. Ändring av detaljplan för Vinninga samhälle

Kompletterande geotekniska undersökningar, Stabilitetsutredning REV A 260119

Beslutet ska skickas till

-

§ 74

Diarienummer LIMBN-2026-52

Anmälan om förändring i verksamhet

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna Lidköping Hovby Flygplats AB:s anmälda ändring gällande tillfällig omfördelning av flygrörelser i verksamhetens miljötillstånd.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förena Svensk Pilotutbildnings flygskoleverksamhet med följande försiktighetsmått:
 - Verksamheten ska bedrivas i enlighet med vad som angivits i anmälan
 - Övningsflygning får ske vardagar (måndag-fredag) mellan klockan 08:00-18:00, med undantag för mörkerflygningar som får ske tisdagskvällar (ej röda dagar) klockan 18:00-21:00, under perioden september-mars
 - Flygrörelser ska protokollföras samt redovisas i Lidköping Hovby Flygplats AB:s miljörapport

Avgift

Nämnden tar ut en timavgift om 1204 kr för handläggning av detta ärende enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Beslut om avgift kommer att skickas separat.

Reservation

Jörgen Blomqvist (SD) och Lena Johansson (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Jonas Larsson (C) i handläggning och beslut i detta ärende.

Sammanfattning av ärendet

Lidköping Hovby Flygplats AB har idag ett miljötillstånd som medger 11 400 flygrörelser på området. Dessa är fördelade med huvudsaklig fördelning mellan olika flygmaskiner och tider på dygnet. Miljötillståndet är daterat 2003-09-23 och har utfärdats av mark- och miljödomstolen. De 11 400 flygrörelser som tillåts enligt miljötillståndet räcker inte till för att Svensk Pilotutbildning (SPU) ska kunna bedriva flygskoleverksamhet enligt tilldelning av statligt finansierade utbildningsplatser.

Anmälan

För att kunna utöka antalet tillåtna flygrörelser till mer än 11 400 måste Lidköping Hovby Flygplats AB ansöka om ett nytt, alternativt ändrat, miljötillstånd hos mark- och miljödomstolen. Den 12 februari 2026 lämnade Lidköping Hovby Flygplats AB in en ändringsanmälan till miljö- och byggnadsnämnden i Lidköping gällande viss omfördelning av den huvudsakliga fördelning av flygrörelser som finns kategoriserat i miljötillståndet. Denna omfördelning ska gälla under tiden tillståndprocessen pågår hos mark- och miljödomstolen.

- För kategorin kolvmotor ansöks om en omfördelning från 7200 till 9000 flygrörelser dagtid klockan 07.00-19.00
- Av de omfördelade 9000 flygrörelserna uppges SPU behöva uppskattningsvis 6000
- För kategorin kolvmotor ansöks om en omfördelning från 800 till 1300 flygrörelser kvällstid klockan 19.00-22.00
- Av de omfördelade 1300 flygrörelserna kvällstid uppges SPU behöva uppskattningsvis 1100 flygrörelser för att öva mörkerflygning

I samband med ökat antal flygrörelser för kolvmotor minskar antalet tillåtna flygrörelser för affärsjet och turbopropeller under dag/kväll/natt med samma antal, vilket innebär att antalet flygrörelser som tillåts totalt kommer vara det samma som innan SPU:s etablering, dvs 11 400.

Bullerutredning

En bullerutredning är gjord för att utreda vilka ljudnivåer verksamheten kan ge upphov till, både inomhus och utomhus. Bullernivåerna anges i förhållande till Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader samt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13). Bullerutredningen består av en nulägesberäkning samt ett utbyggnadsalternativ. Utbyggnadsalternativet gäller för tillståndsansökan och är inte aktuellt för den ändringsanmälan som handläggs av nämnden. Beräkningarna och tillvägagångssättet har utförts utifrån kvalitetssäkringsdokumentet "Kvalitetssäkring av flygbullerberäkningar-Underlag för enhetlig tillämpning", 2024-01-26 Version 1.0 upprättat av Transportstyrelsen, Forsvarsmakten och Naturvårdsverket, samt ECAC (European Civil Aviation Conference) 4th Edition.

Resultatet visar att riktvärde 55 dBA FBN uppfylls vid alla bostäder i området. Riktvärde för maximala ljudnivåer är 70 dBA. Om denna ljudnivå överskrids bör det inte ske fler än sexton gånger mellan klockan 06.00 och 22.00 enligt trafikbullerförordningen. Enligt bullerutredningen överskrids 70 dBA maximal ljudnivå utomhus vid 55 bostäder och vid den fastighet där riktvärdet överskrids flest gånger, överskrids det fem gånger, räknat på ett årsmedelvärde. Verksamheten uppfyller därmed trafikbullerförordningen. En skattning av ljudnivåer inomhus har också gjorts, med schabloner för fasadisolering. Skattningen visar att med 30 dBA fasadisolering uppfylls Folkhälsomyndighetens riktvärde för buller inomhus, LFmax = 45 dBA,

för alla bostäder.

Yttrande från närboende

Närboende har fått möjlighet att lämna synpunkter på den begärda ändringen genom en remiss som skickades ut den 13 maj 2026. Urvalet gjordes utifrån bullerutredningens kartbild som visar maximal ljudnivå, med fokus på att hitta de fastigheter som kan utsättas för en maximal ljudnivå om minst 70 dBA. Remissen skickades till ungefär 80 fastigheter. Enligt bullerutredningen är det 55 fastigheter där maximal ljudnivå 70 dBA överskrids mellan 1–5 gånger.

Totalt har det inkommit 31 yttranden från närboende. De har i huvudsak yttrat sig kring ökad bullerpåverkan till följd av SPU:s etablering. Det är främst buller från helikopterflygning som nämns, med oro för negativ påverkan på boendemiljön så som minskad möjlighet till tystnad och återhämtning. Även oro gällande störd sömn för barn nämns samt oro för hälsopåverkan på människor till följd av bullret. Några yttrande berör också hur ljudet från SPU:s helikoptrar kan komma att påverka djur i närheten, till exempel hästar.

Bedömning och skäl till beslut

Enligt miljöbalken (1998:808) 1 kap. 1 § andra stycket 1 skall miljöbalken (MB) tillämpas så att ”människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan”. Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig (9 kap. 3 § MB). Då SPU:s flygskoleverksamhet inte överskrider riktvärde för varje sig maximal ljudnivå eller FBN (förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader) och inte heller folkhälsomyndighetens riktvärde för buller inomhus, vid skattning med schabloner för fasadisolering, görs bedömningen att SPU:s flygskoleverksamhet inte orsakar en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § MB.

Människor kan dock uppleva buller som störande även i de fall riktvärdena klaras. Enligt Naturvårdsverkets tillsynsvägledning om buller från flygtrafik och flygplatser kan det vara lämpligt att flygplatser med omfattande övningsverksamhet får begränsningar i tid när övningarna får ske. I linje med Naturvårdsverkets tillsynsvägledning om buller från flygtrafik och flygplatser begränsas verksamheten till dagtid på vardagar, med undantag för en kväll i veckan under den mörkare tiden på året för mörkerflygning.

Tillämpade bestämmelser

Enligt miljöbalken (1998:808, MB) 1 kap. 1 § andra stycket 1 skall miljöbalken tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan.

Av 2 kap 3 § miljöbalken (1998:808, MB) följer bland annat att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap 7 § första stycket MB framgår bland annat att kraven i 2 kap 3 § MB gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 9 kap 3 § MB avses med olägenhet för människors hälsa störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § första stycket MB meddela de förelägganden eller förbud som behövs i ett enskilt fall för att bestämmelser i miljöbalken och dess följdförfattningar ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt 27 kap. 1 § MB får myndigheter ta ut en avgift. Taxan för prövning har fastställts av kommunfullmäktige.

Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader, 6–7 §§.

”Buller från flygplatser

6 § Buller från flygplatser bör inte överskrida 55 dBA FBN och 70 dBA maximal ljudnivå flygtrafik vid en bostadsbyggnads fasad.

För buller från flygplatser i Stockholms kommun gäller inte den begränsning som anges om maximal ljudnivå flygtrafik i första stycket mellan kl. 06.00 och 22.00.

7 § Om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå flygtrafik som anges i 6 § första stycket ändå överskrids, bör nivån inte överskridas mer än

1. sexton gånger mellan kl. 06.00 och 22.00, och
2. tre gånger mellan kl. 22.00 och 06.00.”

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13), tabell 1.

”Dessa riktvärden bör tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa

föreligger.

Maximalt ljud	LAFmax ¹	45 dB
Ekvivalent ljud	LAeqT ²	30 dB
Ljud med hörbara tonkomponenter	LAeqT ²	25 dB
Ljud från musikanläggningar	LAeqT ²	25 dB

¹ Den högsta A-vägd ljudnivån.

² Den A-vägd ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T)."

Förslag till beslut på sammanträdet (yrkande)

Jörgen Blomqvist (SD) yrkar på att bordlägga ärendet i avvaktan på Transportstyrelsens svar på det yttrande som Försvarmakten skickat in gällande etablering av flygskola på Hovby flygplats.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Föreläggande om försiktighetsmått gällande anmälan om utökad verksamhet på Lidköping Hovby Flygplats AB daterad 2026-05-28

Flygbullerutredning - Lidköpings flygplats (rapport 4959-R1) inkommen 2026-04-30

Ändringsanmälan till M 76-02 för Skolverksamhet inkommen 2026-02-12

Komplettering gällande ändringsanmälan inkommen 2026-04-23

Yttranden från närboende (31 st) inkomna under perioden 2025-05-21 - 2026-05-28

Beslutet ska skickas till

Lidköping Hovby Flygplats AB (med information om hur man överklagar samt mottagningskvitto)

Fastighetsägare till fastigheterna:

Östby 2:22, Härene Prästbol 1:50, Sävare 2:30, Östby 1:23, Hovby Östby 6:4, Hovby 4:43, Hovby 10:1, Östby 8:2, Sävare 2:18, Hovby 8:15, Ängsbo 3:14, Hovby 4:37, Marielund 3:1, Hovby 1:4, Ängsbo 3:34, Ängsbo 3:7 (med information om hur man överklagar samt mottagningskvitto)

Otterstads-eke 1:54 – rättelse av beslut gällande villkor 6 i beslut MBN 2025-02-25 § 24 om strandskyddsdispens i efterhand

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om rättelse av beslut MBN 2025-02-25 § 24 gällande villkor 6 i beslut om strandskyddsdispens i efterhand efter Länsstyrelsens beslut 2026-04-07 att undanröja aktuellt villkor.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förena dispensen från strandskyddsbestämmelserna för fastigheten Otterstads-Eke 1:54 med villkor att ställplatser för husbilar inte får anordnas på parkeringen.
3. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att dispensen från strandskyddsbestämmelserna i övrigt kvarstår enligt nämndens beslut 2025-02-25 § 24.

Rättslig motivering

Beslutet fattas med stöd av 7 kap. 18 b, c, d §§ miljöbalken och motiveras av att Länsstyrelsen i sitt beslut 2014-12-16 (diarienummer 535-26349-2013) redan prövat frågan om ställplatser och då beslutat att parkeringen inte får användas för vinteruppställning av båtar eller som ställplats för husbilar.

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 25 februari 2025 § 24 att bevilja dispens från strandskyddsbestämmelserna i efterhand för om- och tillbyggnad av magasinsbyggnad (servicehus) och sjösättningsramp på fastigheten Otterstads-Eke 1:54. Dispensen förenades med flera villkor, däribland villkor 6 som förbjöd anordnande av ställplatser.

Sökande överklagade villkor 6 till Länsstyrelsen i Västra Götalands län med motiveringen att ställplatserna ökar tillgängligheten för fler på Kållandsö och gynnar näringslivet.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 7 april 2026 med diarienummer 12204-2025 att undanröja villkor 6 i det överklagade beslutet och återförvisa ärendet i denna del till miljö- och byggnadsnämnden för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen motiverade sitt beslut med att kommunen inte hade motiverat villkor 6 enligt förvaltningslagen. Länsstyrelsen konstaterade att förvaltningen i sitt förslag till beslut inte hade med något villkor om att ställplatser inte får anordnas, och att kommunen tvärtom i sin motivering skrev att ställplatserna inte strider mot strandskyddsbestämmelserna.

Ärendet återfördes till miljö- och byggnadsnämnden för fortsatt handläggning i frågan om ställplatser ska tillåtas på fastigheten. Efter förnyad prövning föreslås att förbudet mot ställplatser för husbilar kvarstår med hänvisning till Länsstyrelsens tidigare beslut från 2014.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Otterstads-eke 1:54 – rättelse av beslut MBN 2025-02-25 § 24 gällande villkor 6 i beslut om strandskyddsdispens i efterhand

Länsstyrelsens beslut 2026-04-07, diarienummer 12204-2025

Länsstyrelsens beslut 2014-12-16, diarienummer 535-26349-2013

Miljö- och byggnadsnämndens beslut 2025-02-25 § 24, diarienummer LIMBN-2024-1827

Överklagande från fastighetsägaren inkommen 2026-03-19

Förslag till beslutslista upprättad 2026-06-04

Beslutet ska skickas till

Sökande (med mottagningskvitto och besvärshänvisning)

Länsstyrelsens naturvårdsenhet

§ 76

Diarienummer LIMBN-2026-519

Kilja 3:5 - Tillsyn gällande förvanskning av byggnad och olovlig rivning

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att Prästlönetillgångarna i Skara Stift (855900-6369) ska påföras en byggsanktionsavgift för att de har utfört rivning i sin helhet av ekonomibyggnad och magasin utan rivningslov och startbesked på 961 170 kronor enligt 11 kap. 51 och 57 §§ Plan- och bygglagen (2010:900, PBL) och 9 kap. 15 § Plan- och byggförordning (2011:338, PBF). Berörd fastighet är KILJA 3:5.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avskriva tillsyn avseende förvanskning av enbostadshus enligt 11 kap. 5 § PBL.

Beslut om byggsanktionsavgifter ska delges de som är avgiftsskyldiga. Avgiften måste betalas in inom två månader från det att beslutet delgetts den avgiftsskyldige enligt 11 kap. 59 § PBL. Beslut om byggsanktionsavgift får efter sista betalningsdagen verkställas som en dom som vunnit laga kraft enligt 11 kap. 61 § PBL.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser att rivning av ekonomibyggnad och magasin har utförts utan rivningslov och startbesked.

2026-02-09 inlämnades en ansökan om rivningslov för bostadshus, ladugård och uthus, diarienummer LIMBN-2026-198.

2026-03-18 inkom en anmälan gällande förvanskning av bostadshus och olovlig rivning av byggnader. Av anmälan framgår det att gården är utpekad i kommunen kulturmiljöunderlag från 2021 och att ekonomibyggnaden är uppförd 1926 och magasinet 1934. Byggnadsåren styrks även av: Svenska gods och gårdar, Skaraborgs län västra, utgiven 1942.

2026-03-25 kommunicerades det till fastighetsägaren att ett tillsynsärende hade upprättats. Fastighetsägen uppmanades att skriftligt redovisa en förklaring till vad som har skett samt att ett platsbesök skulle utföras 2026-04-01. Tillsammans med kommunikeringen skickades även en bild som inkom tillsammans med anmälan som visar att byggnaderna är rivna och en bild från Nya Lidköpings- Tidningen reportage daterat 2026-03-09 som visar att fönster och dörrar har plockats ur karmarna på bostadshuset.

2026-04-01 platsbesök utfördes. Platsen fotograferades och det kunde konstateras att ekonomibyggnad och magasin var rivna i sin helhet. Fönster och dörrar på bostadshuset hade

plockats ur karmarna vilket framgår av foto. Av foto framgår även att fönster och dörrar förvaras inne i bostadshuset.

2026-04-09 inkom skriftligt yttrande från fastighetsägaren. Fastighetsägaren anför bland annat att fastigheten enligt Lidköpings kommuns översiktsplan antagen i oktober 2018 ligger inom ett område som har utpekats som "område för jordbruk". Att ladugårdsbyggnad och ekonomibyggnad tillkom för jordbruksändamål efter 1920-talets bebyggelseexpansion, cirka 60 år efter bostadshuset. I samband med att de som fastighetsägare blev delgivna tillsynsärendet fick dem information om att byggnaderna ingår i kommunens inventering av kulturhistorias byggnader. Som så får förstås hänvisar kommunen till den kunskapskarta där de berörda byggnaderna är markerade som "kulturbyggnader". Av underlaget till kunskapskartan framgår det docka att kunskapskartan utgör vägledning och kunskapsunderlag och att den inte är politiskt antagen. Kunskapskartan är således inte bindande.

Sammanfattningsvis så framhåller fastighetsägarna att de har utgått från områdesbestämmelser som har varit bindande för fastigheten och att de inte har haft anledning att anta att det skulle finnas ytterligare information om byggnaderna som skulle kunna påverka rivningsarbetet. Fastighetsägaren anser att oaktat vad som framgår av kunskapskartan är ladugårdsbyggnaden och ekonomibyggnaden inte sådana värdefulla byggnader som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen. Och att om nämnden skulle anse annat framhåller fastighetsägaren att kunskapskartan inte är bindande och att eventuell sanktionsavgift ska bestämmas med hänsyn därtill.

Fastighetsägaren anför även att rivningsarbete av bostadsbyggnaden inte har påbörjats då fastighetsägarens entreprenör som nämnt tillfälligt har avlägsnat fönster och dörrar, vilket inte utgör rivning i den meningen som avses i plan- och bygglagen.

Fastighetsägaren anser att nämnden först bör avgöra lovfrågan innan myndigheten prövar förutsättning för och behovet av att ingripa eller besluta enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen, i linje med 11 kap. 17 och 20 §§ plan- och bygglagen.

Yttrande

Enligt yttrande inhämtat från ärende LIMBN-2026-198, från Västra Götalandsregionen, Kulturförvaltning, framhålls att helheten av gårdsmiljön har höga kulturhistoriska värden samt tydliga skydd i plan- och bygglagen.

Fastighetsägaren har yttrat sig gällande beräkning av byggsanktionsavgiften angående byggnadskategorin enligt 9 kap. 15 § PBF.

Avgift

Byggsanktionsavgiften och hur den beräknas för att ha påbörjat åtgärder innan det att byggnadsnämnden beviljat lov och utfärdat startbesked för åtgärder finns angivna i 9 kap. 15 § PBF.

Byggsanktionsarea enligt 1 kap. 7 § är brutto- eller öppenarean eller en kombination av dessa minskad med 15 m².

Berörd byggsanktionsarea blir för rivning av ekonomibyggnad, 334 m² - 15 m² = 319 m²

Berörd byggsanktionsarea för rivning av magasin, 49 m² - 15 m² = 34 m²

Beräkningen av byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgiften fattas och avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp enligt 9 kap. 1 § PBF.

Prisbasbeloppet för 2026 är 59 200 kronor.

Enligt 9 kap. 15 §, andra stycket, byggsanktionsavgiften räknas upp med 300 procent om rivningen avser en sådan byggnad som enligt 9 kap. 76 § PBL bör bevaras.

Byggsanktionsavgiften för att ha påbörjat en åtgärd utan att rivningslov och startbesked finns uppgår sammanlagt till 961 170 kronor.

Skäl till beslut

Enligt 9 kap. 44 § plan- och bygglagen krävs det i ett område som inte omfattas av en detaljplan rivningslov för att riva

2. Hela eller del av ett sådant byggnadsverk om avses i 8 kap. 13 §, eller

3. Hela eller del av en byggnad inom ett sådant särskilt värdefullt bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 §.

I beslutad arkitekturstrategi framgår det i kunskapskartan att byggnaderna är inventerade och är kulturhistoriskt värdefulla. Ekonomibyggnaden är uppförd 1926 och magasinet 1935.

Byggnadsåren styrks även av: Svenska gods och gårdar, Skaraborgs län västra, utgiven 1942.

Kommunen ska i översiktsplanen, ÖP, redovisa särskilt värdefulla byggnader och bebyggelseområden. Utpekandet är ett viktigt underlag och vägledande i bedömningen om bygglov krävs. Eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande är inte heller utpekandet bindande vid bedömningen av lovplikten. Detta innebär att till exempel en byggnad eller ett område kan vara särskilt värdefullt utan att kommunen har gjort ett utpekande i översiktsplanen. Eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande, behövs det ändå i många fall att byggnadsnämnden, i varje enskilt fall, tar ställning till om lov krävs i det enskilda ärendet. Om det ännu inte finns något utpekande i översiktsplanen, får bedömningen göras för varje planerad åtgärd. (jfr prop. 2024/25:169 sid. 406–407 och 437–438).

Att en byggnad ska betraktas som särskilt värdefull gäller inte bara enskilda byggnader av monumental karaktär eller stort historiskt värde, utan också byggnader och bebyggelsemiljöer som representerar olika tidsepoker eller något karaktäristiskt från skilda sociala miljöer. Detta

gäller också enskilda byggnader som i sig kanske inte är så värdefulla men som blir det genom samhörigheten i en grupp, ett kvarter, en fasadräcka eller liknande (jfr prop. 1985/86:1 sid. 510).

Byggnaderna och gårdsmiljön bedöms med stöd av ovanstående information och yttrande från Västra Götalandsregionen, Kulturförvaltningen, vara en sådan bebyggelse som är särskilt värdefull enligt 8 kap. 13 §, PBL och därför kräver rivningslov enligt 9 kap. 44 § PBL.

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att byggnaderna är av sådan karaktär att byggsanktionsavgiften ska beräknas enligt 9 kap. 15 § punkt 4 PBF, då de vid uppförandet var för jordbrukets syfte och inte som komplement för bostadshuset. Bedömningen styrks av Svenska gods och gårdar, Skaraborgs län västra, utgiven 1942 och faller under legaldefinitionen för ekonomibyggnad enligt 1 kap. 4 § PBL. Beräkningen av byggsanktionsavgiften ska därför kvarstå.

Sammantaget görs bedömningen att fastighetsägaren ska påföras en byggsanktionsavgift, då rivning av ekonomibyggnad och magasin i sin helhet har utförts utan att rivningslov och startbesked finns. Tillsynen avseende förvanskning av enbostadshuset avskrivs då fönster och dörrar kan återplaceras och inte utgör en påbörjad rivning enligt plan- och bygglagens mening. Rivning av bostadshus ska hanteras inom ansökt rivningslov med diarienummer LIMBN-2026-198.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Information om hur man överklagar byggnadsnämndens beslut enligt plan- och bygglagen 13 kap 3 § bifogas beslutet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2026-06-01

Byggsanktionsberäkning ekonomibyggnad och magasin upprättad 2026-04-15

Fotodokumentation från platsen upprättad 2026-04-01

Karta placering av foto upprättad 2026-04-01

Remissvar från Västra Götalandsregionen, kulturförvaltningen upprättad 2026-03-25

Förklaring till utförda åtgärder från fastighetsägare inkom 2026-04-09

Yttrande med synpunkter på förslag till beslut från fastighetsägare inkom 2026-05-29

Beslutet ska skickas till

Fastighetsägare

§ 77

Diarienummer LIMBN-2026-198

Kilja 3:5 - Ansökan om rivningslov för rivning av bostadshus, ladugård och uthus

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om rivningslov avseende rivning av enbostadshus enligt 9 kap. 76§, Plan- och bygglagen (2010:900, PBL).

Beslut om avgift

Avgift tas ut enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige med stöd av 12 kap. 8 och 10 §§ PBL.

Faktura kommer att skickas separat.

Avgiften är 8 000 kronor.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan gäller rivning av 3 byggnader (boningshus, ladugård och uthus) på fastighet Kilja 3:5, skifte 1.

Både ladugården och uthuset är redan rivna innan denna ansökan skickades in. Rivning av dessa två byggnader hanteras i ett separat tillsynsärende LIMBN-2026-519. Därför prövas aktuell ansökan endast i fråga om rivning av bostadshuset.

Ett platsbesök genomfördes 2026-04-01. Vid besöket konstaterades att byggherren har avlägsnat fönster och dörrar på bostadshuset. Dessa finns dock kvar och har bevarats, vilket innebär att de kan återmonteras. De vidtagna åtgärderna bedöms inte utgöra ett påbörjande av rivning. Det föreligger därmed inte skäl att hantera frågan inom ramen för ett tillsynsärende.

Förutsättningar

Fastigheten ligger utanför detaljplanerat område samt utanför områdesbestämmelser. Hela gårdsmiljön till fastighet Kilja 3:5 är sedan 2022 inventerad och utpekad i Lidköpings kommuns arkitekturstrategi och kulturmiljöinventering. Gården ligger i närheten till ett område som är utpekad i kommunens översiktsplan 2018 som kulturmiljö (Kilja). Bostadshuset uppfördes år 1867 och restaurerades 1922.

Yttranden

Remiss har skickats till både Vänermuseum och Kulturförvaltningen, Västra Götalandsregionen.

Både Vänermuseum och Kulturförvaltningen är eniga om värdet på både gården och byggnaderna. De inkomna yttrandena ligger som underlag till beslutet.

Kulturförvaltningen i Västra Götalandsregionen inkom den 2026 04 15 med ett nytt yttrande avseende enbart bostadshuset, mot bakgrund av att de två övriga byggnaderna hanteras i ett separat tillsynsärende. Kulturförvaltningen vidhåller bedömningen att huvudbyggnaden på fastighet Kilja 3:5 inte bör rivas. Bostadshuset på gården innehar fortfarande höga kulturhistoriska värden och har inte förändrats särskilt mycket de senaste hundra åren.

Skäl till beslut

Bestämmelser som bedömningen grundas på från Plan- och bygglagen (PBL):

8 kap. 13§ PBL anger att en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Första stycket ska tillämpas också på:

1. en annan anläggning än en byggnad, om anläggningen omfattas av krav på bygglov,
2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. allmänna platser, och
4. bebyggelseområden. Lag (2025:974).

9 kap. 44 § PBL anger att i ett område som inte omfattas av en detaljplan krävs det rivningslov för att riva:

2. hela eller del av ett sådant byggnadsverk som avses i 8 kap. 13 §, eller
3. hela eller del av en byggnad inom ett sådant särskilt värdefullt bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 §.

9 kap. 76 § PBL anger att trots 75 § får rivningslov inte ges om byggnadsverket bör bevaras på grund av byggnadsverkets eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde.

Kommunen ska i översiktsplanen, ÖP, redovisa särskilt värdefulla byggnader och bebyggelseområden. Utpekandet är ett viktigt underlag och vägledande i bedömningen om bygglov krävs. Eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande är inte heller utpekandet bindande vid bedömningen av lovplikten. Detta innebär att till exempel en byggnad eller ett område kan vara särskilt värdefullt utan att kommunen har gjort ett utpekande i översiktsplanen. Eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande, behövs det ändå i många fall att byggnadsnämnden, i varje enskilt fall, tar ställning till om lov krävs i det enskilda ärendet. Om det ännu inte finns något utpekande i översiktsplanen, får bedömningen göras för varje planerad åtgärd. (jfr prop. 2024/25:169 sid. 406–407 och 437–438).

Vad är en särskilt värdefull byggnad?

För att en byggnad ska betraktas som särskilt värdefull krävs det att byggnadens värde är så stort att dess bevarande kan sägas utgöra ett verkligt allmänt intresse. Detta gäller inte bara enskilda byggnader av monumental karaktär eller stort historiskt värde, utan också byggnader som representerar olika tidsepoker eller något karaktäristiskt från skilda sociala miljöer. Det gäller också enskilda byggnader som i sig kanske inte är så värdefulla men som blir det genom samhörigheten i en grupp, ett kvarter, en fasadsträcka eller liknande. (jfr prop. 1985/86:1 sid. 510).

På Boverkets kunskapsbank står det att ”Byggnader tillkomna före 1920-talets bebyggelseexpansion utgör idag en mycket begränsad del av dagens byggnadsbestånd. Av dessa har många genomgått genomgripande förändringar. Sannolikheten för att en till sin karaktär någorlunda välbevarad byggnad tillkommen före 1920-talets bebyggelseexpansion uppfyller något av de kriterierna för en särskilt värdefull byggnad är därför mycket hög. Sådana byggnader bör därför betraktas som särskilt värdefulla om man inte kan motivera varför de inte ska anses vara det”. Samma lydelse anges i 1:2213 BBR 30.

Under handläggningen har ärendet remitterats till Vänermuseet och Kulturförvaltningen i Västra Götalandsregionen, vilka i sina yttranden bedömer att gården med dess byggnader har höga kulturhistoriska värden. Fastigheten Kilja 3:5 tillkom på nuvarande plats i samband med laga skifte 1853–1854. Boningshuset uppfördes år 1867 och restaurerades 1922.

Bostadshuset, som kan anses vara en representant för en äldre bebyggelsestruktur, har inte genomgått sådana förändringar att dess ursprungliga karaktär har gått förlorad. Bostadshuset innehar fortfarande höga kulturhistoriska värden. Det finns många bevarade detaljer av höga kulturhistoriska värden såsom fönster, dörrar, kakelugn, järnspis samt ursprunglig planlösning. Byggnaden, med sina bevarade proportioner och enstaka ursprungliga beståndsdelar, vittnar om hur landsbygdens bebyggelse placerats i landskapet samt om böndernas byggnadskultur. Genom att riva bostadshuset, som idag utgör det enda kvarvarande vittnet från gården, skulle ett betydelsefullt och oersättligt tidslager gå förlorat. Därmed skulle även möjligheten för framtida generationer att avläsa och förstå platsens historiska utveckling minska avsevärt.

Förslag till beslutet har kommunicerats med sökanden. Sökanden har inkommit med en skrivelse vilken redovisas som underlag till beslutet. Av skrivelsen framgår sammanfattningsvis att miljö- och byggnadsnämnden bör bevilja rivningslov i enlighet med ansökan. Bostadshuset inte har använts som permanentbostad på uppskattningsvis femtio år och har ett omfattande renoveringsbehov som är förenat med stora kostnader. Syftet med ansökan om rivning är att återställa marken till jordbruksmark som är en långsiktig och viktig resurs som enligt 3 kap. 4 § miljöbalken är av nationell betydelse.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att den utredning som redogjorts i ärendet ger starkt stöd för att bostadshuset har ett sådant kulturhistoriskt värde att det bör bevaras. Vad gäller den laghänvisning till 3 kap. 4 § miljöbalken som sökanden har gjort anser miljö- och byggnadsnämnden att bestämmelsen avser ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark.

Marken är redan bebyggd och ianspråktagen. Även om syftet med ansökan är att återställa marken till jordbruksändamål ska en avvägning göras mot byggnadens eventuella kulturhistoriska värden. Att riva bostadshuset, som har funnits på platsen sedan 1867, i syfte att återställa marken till jordbruksändamål bedöms inte utgöra ett tillräckligt starkt skäl för att låta rivningsintresset väga tyngre än intresset av att bevara byggnaden. Det föreligger ett allmänt intresse av att bevara byggnaden som väger tyngre än sökandens intresse av att riva bostadshuset.

Ansökan avslås.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-21

Ansökan om rivningslov för rivning av bostadshus, ladugård och komplementbyggnad inkom 2026-02-09

Översiktskarta upprättad 2026-05-05

Foto enbostadshus inkom 2026-03-19

Svar på remissfrågan från Kulturavdelningen VGR inkom 2026-05-25

Svar på remissfrågan från Kulturavdelningen VGR inkom 2026-04-15

Svar på remissfrågan från Vänermuseet inom 2026-03-19

Sökandes svar på synpunkter inkom 2026-04-28

Beslutet ska skickas till

Sökande (med information om hur man överklagar)

§ 78

Diarienummer LIMBN-2026-723

Sannorna 5:1 - Ansökan om bygglov för nybyggnad av badanläggning

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för badanläggning enligt 9 kap. 56 § Plan- och bygglagen (2010:900, PBL).

Mats Pettersson godtas som certifierad kontrollansvarig för arbetet enligt 10 kap. 9 § PBL.

Beslutet gäller i 2 år från den dag då beslutet fick laga kraft. Åtgärden ska avslutas inom 5 år. Bygglövsbeslut gäller omedelbart enligt 9 kap 114 § PBL.

Åtgärden får inte påbörjas innan miljö- och byggnadsnämnden har gett startbesked.

Innan ett startbesked kan lämnas ska ett tekniskt samråd hållas enligt 10 kap. 14 § PBL. Kallelse till tekniskt samråd bifogas.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar även att villkorad planbestämmelse om att bygglov inte får ges förrän markföreningarna har avhjälppts till nivåer som medger planerad markanvändning istället ska uppfyllas innan startbesked ges enligt 9 kap 83 § PBL.

Beslut om avgift

Avgift tas ut enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige med stöd av 12 kap. 8-10 § PBL.

Faktura kommer att skickas separat.

Bygglövsavgift 442 520 kronor

Planavgift 343 804 kr

Utstakning (inklusive moms) 9 916 kr

Sammanfattning av ärendet

Ärendet gäller en nybyggnad av badhus och utebad med tillhörande parkering och utemiljö. Till ärendet hör en gestaltungsbeskrivning som redovisar att krav enligt kommunens arkitekturstrategi kan uppfyllas. Beskrivningen innehåller en vision, ett sammanhang och gestaltning som redovisar kvalitetskrav på en badhusbyggnad som ska uppföras i tegel i två och tre våningar.

Planförutsättningar

Fastigheten omfattas av detaljplan för del av Sannorna 5:1 (badanläggning, Framnäs) med nummer 371. Planen vann laga kraft 2026-04-22.

Bestämmelserna innebär användning för badanläggning med en högsta nockhöjd på 18,0 meter. I planbestämmelser anges att bygglov inte får ges förrän markföroreningar har avhjälpats till nivåer som medger planerad markanvändning. Olika former av skydd mot störningar ska hanteras i form av översvämningsnivåer och risk för farliga utsläpp från närliggande industriverksamhet. Det krävs även marklov för att fälla träd med en större diameter än 20 cm inom vissa delar av detaljplanen.

Remisser och grannhöranden

Remiss har skickats till följande:

- Lidköpings Miljö & Teknik AB (LIMTAB), avdelningarna för vatten- och avlopp, avfall och elnät.
- Funktionshinderrådets referensgrupp för bad.
- Miljö och hälsa
- Trafik

Yttranden

Från LIMTAB har inga synpunkter kommit in. Miljö och hälsa och trafik har inte skickat in några synpunkter. Från funktionshinderrådet har synpunkter på antalet hissar (1) i entré och antalet duschrum med lift (1) skickats in. Man önskar två hissar i entré och två duschrum med lift.

Skäl till beslut

Nybyggnaden av badanläggningen följer gällande detaljplanebestämmelser. Med den föreslagna utformningen i tegel och med placering enligt detaljplan bedömer miljö- och byggnadsnämnden att badhusbyggnaden och badanläggningen uppfyller krav enligt 8 kap 1, 2 och 3 §§ i PBL.

Utformningen har godtagits av sakkunnig i tillgänglighet (TIL) och yttrande ligger till grund för beslut. Badanläggningen med omgivande mark är lämpligt utformad för verksamheten med angöring, parkering, lastning och lossning av materiel enligt 8 kap 9-10 §§ i PBL. Det finns 139 bilplatser och 100 cykelplatser inom badanläggningen. För att uppnå parkeringsnormens krav på parkering ska intilliggande verksamhetsmark samutnyttjas för 7 bilplatser.

När det gäller detaljplanens villkor om marksanering bedömer miljö- och byggnadsnämnden att det är rimligt att sanering av marken ska vara utförd innan startbesked ges och beslutar enligt 9 kap 83 § i PBL om detta.

Sammantaget görs bedömningen att bygglov beviljas.

Information

Lovet upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom 2 år och avslutats inom 5 år från den dag då beslutet fick laga kraft.

Bygglovet får laga kraft 4 veckor efter kungörelse på kommunens anslagstavla samt 3 veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet, under förutsättning att bygglovet inte överklagas.

Om åtgärden påbörjas innan beslutet fått laga kraft kan åtgärden behöver återställas om beslutet ändras vid en överprövning.

Utstakning

I detta ärende krävs utstakning och lägeskontroll. Byggnadernas läge i plan och höjd ska före byggstart stakas ut av person med grundläggande mätningsteknisk färdighet och vara godkänd av kommunen enligt rekommendationer i HMK (handbok i mät- och kartfrågor).

Schaktmassor

Uppstår schaktmassor i anläggningsarbetet som behöver transporteras bort ska kontakt tas med miljöenheten. Det kan innebära att det är en anmälningspliktig åtgärd.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-25

Karta upprättad 2026-05-26

Ansökan inkom 2026-04-16

Situationsplan inkom 2026-04-16

Koordinatlista nybyggnadskarta inkom 2026-04-16

Planritningar Entréplan inkom 2026-04-16

Planritning Badplan inkom 2026-04-16

Planritning Övre plan inkom 2026-04-16

Planritning Installationsplan inkom 2026-04-16

Planritning Takplan inkom 2026-04-16

Sektionsritning 13, 19 inkom 2026-04-16

Sektionsritning 4, 9 inkom 2026-04-16

Sektionsritning D inkom 2026-04-16

Sektionsritning H inkom 2026-04-16

Fasadritning, norr söder inkom 2026-04-16

Fasadritning, väster 1 inkom 2026-04-16

Fasadritning, väster 2 inkom 2026-04-16

Fasadritning, öster inkom 2026-04-16
Gradäng, principsektion, utsnitt inkom 2026-04-16
Markplaneringsplan inkom 2026-04-16
Marksektionsritning inkom 2026-04-16
Plan, fasad, sektion Kiosk inkom 2026-04-16
Plan, fasad, sektion omklädningsbyggnad inkom 2026-04-16
Plan, sektion duschvägg, pergola och trädäck inkom 2026-04-16
Ritning mur inkom 2026-04-16
Gestaltungsbeskrivning, material-och färgsättning inkom 2026-04-16
Granskningsintyg TIL inkom 2026-06-15
Yttrande Funktionshinderrådet inkom 2026-05-08

Beslutet ska skickas till

Sökande (med information om hur man överklagar)
Kontrollansvarig
Detta beslut kungörs genom att det publiceras på kommunens anslagstavla
Meddelande om beviljat bygglov skickas till angränsande fastigheter och samfälligheter;
Gaffeln 5, Bisonoxen 10

§ 79

Redovisning av Länsstyrelsens tillsyn av Tillstånd i Samverkan (TIS)

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen genomförde tillsyn den 18 maj. Enligt Länsstyrelsens tillsynsplan ska tillsyn genomföras i Lidköpings kommun med samverkanskommuner (Götene, Gullspång, Grästorp, Herrljunga, Skara, Tidaholm, Töreboda, Vara, Vårgårda) under 2026. Tillsynen omfattar alkohollagen (AL), lag om tobak och liknande produkter (LTLP) samt lag om tobaksfria nikotinprodukter (LTN).

Vid tillsynsbesöket träffade Länsstyrelsen handläggare som arbetar med tillståndsprövning och tillsyn enligt AL, LTLP och LTN samt områdeschef. Vid två separata tillfällen den 21 maj och 22 maj gav möjlighet för politiker i respektive kommun att ta del av Länsstyrelsen sammanfattning av tillsynen.

Länsstyrelsen genomförde en aktgranskning innan själva tillsynsbesöket. Vilket innebar att de begärde ut ett antal ärenden som sedan granskades. Länsstyrelsen granskade även våra styrdokument som delegationsordning, riktlinjer, tillsynsplan och taxa.

Länsstyrelsen kommer skicka en rapport på genomförd tillsyn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Redovisning av Länsstyrelsens tillsyn av Tillstånd i Samverkan (TIS)

Beslutet ska skickas till

-

§ 80

SKR Kompassen utbildning för förtroendevalda

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram en utbildning som syftar till att höja medvetenheten och kunskaperna kring vad välfärdsbrottslighet är samt hur man motverkar det. Nämnden får ta del av den modul i utbildningen som vänder sig till förtroendevalda.

Informationen är en del i Sektor samhälles arbetet mot välfärdsbrottslighet och kommer följas upp i internkontrollplanen för 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Information om SKR Kompassen utbildning för förtroendevalda

Beslutet ska skickas till

-

§ 81

Löpande Insikt 2025 – uppföljning av kommunens service (NKI)

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Löpande Insikt är en kvalitetsmätning av den kommunala myndighetsutövningen och servicen gentemot företag och privatpersoner. Insiktsmätningen visar inom vilka områden företagare och övriga målgrupper anser att myndighetsutövningen fungerar bra respektive mindre bra samt vad kommunen behöver bli bättre på.

Lidköpings kommun är en av 225 kommuner i Sverige som väljer att delta i undersökningen och i Lidköping mäts myndighetsområdena Bygglov, Miljö- och hälsoskydd, Livsmedelskontroll, Serveringstillstånd samt Markupplåtelse.

Resultatet för 2025 visar en god utveckling där kommunens totala NKI ökar från 76 år 2024 till 79 för år 2025. De områden som får högst betyg är Bemötande, Kompetens och Rättssäkerhet. Viktigast att prioritera i det fortsatta förbättringsarbetet är den upplevda Effektiviteten i myndighetsutövningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Löpande Insikt 2025 – uppföljning av kommunens service (NKI)

Beslutet ska skickas till

-

Anmälda delegationsbeslut 2026

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av anmälda delegationsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden har överlåtit viss beslutanderätt till ordförande och tjänstepersoner enligt en av nämnden antagen delegeringsordning. Dessa beslut skall redovisas till Miljö- och byggnadsnämnden.

Redovisningen innebär inte att nämnden får ompröva eller fastställa delegationsbesluten.

Däremot står det nämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut Tillståndsenheten maj 2026

Delegationsbeslut Bygg maj 2026

Delegationsbeslut Miljö-Hälsa maj 2026

Delegationsbeslut Strategisk planering maj 2026

Beslutet ska skickas till

-

§ 83

Diarienummer MBN 2026/13

Anmälningar

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av anmälda handlingar.

Sammanfattning av ärendet

Till varje sammanträde får miljö- och byggnadsnämnden redovisat inkomna handlingar för kännedom.

Följande handlingar anmäls till dagens sammanträde:

- Beslut KS 2026-06-02 § 145 Förvaltningsorganisation för mandatperioden 2027-2030
- Beslut KS 2026-04-15 § 77 Planprioritering åren 2026-2027
 - o Planprioritering åren 2026-2027

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Handlingar att anmäla till miljö- och byggnadsnämnden 2026-06-16

Beslutet ska skickas till

-

§ 84

Övrigt

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Strandskyddsärende

Urban Olsson, chef Sektor samhälle, informerar om att arbete pågår med att utse en extern konsult för genomlysning av strandskyddsärende (§2026/49-MBN). Tidsplanen är att en konsult kommer utses innan sommaren för att genomföra arbetet under hösten 2026.

Politiska initiativ

Camilla påminner om hur nämnden ska arbeta, i enlighet med styrande dokument, med politiska initiativ och protokollsanteckningar.

Beslutsunderlag

-

Beslutet ska skickas till

-

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Camilla Lundgren

Johan Svensson